

PODSUMOWANIE

dla projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Solec Kujawski na lata 2022-2031 zawierające informacje zgodnie z **Art. 55 ust. 3** Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2021r. poz. 247 z późn. zm.)

Uzasadnienie wyboru właściwego wariantu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Solec Kujawski

Przy określaniu zadań gospodarczych kierowano się przepisami i zasadami zawartymi w:

- ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach, (t.j.Dz.U.2021r. poz. 1275 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j.Dz.U.2021r. poz. 109 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j.Dz.U.2021r. poz. 1326 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j.Dz.U.2021r. poz. 710 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. „Prawo ochrony środowiska” (t.j.Dz.U.2021r. poz. 1973 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. „Prawo wodne” (t.j.Dz.U.2021r. poz. 2233)
- rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej,
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. 2013 poz. 1302 z późn. zm.),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody,
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków,
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U.2014 poz. 1408 z późn. zm.),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U.2014 poz. 1409 z późn. zm.),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U.2016 poz. 2183 z późn. zm.),

Umowa na wykonanie p.u.l. zawarta została w dniu 04.05.2020r. Zgodnie z umową prace wykonane zostały w oparciu o obowiązujące wówczas:

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu,
- instrukcję urządzania lasu z 2011 r.,
- zasady hodowli lasu z 2011 r.,
- instrukcję ochrony lasu z 2011 r.,
- instrukcję ochrony przeciwpożarowej z 2011 r.,
- wytyczne komisji i narad: KZP, NTG

W części dotyczącej sporządzenia strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko, przyjęto wytyczne zawarte w Instrukcji urządzania lasu, zatwierdzonej Zarządzeniem nr 55 Dyrektora Generalnego LP z dnia 21.11.2011 r.

Opisy taksacyjne wykonane zostały zgodnie z Instrukcją urządzania lasu z 2011 r. i opracowane w programie Taksator 6.0.616.

W planie urządzenia lasu założono cele długookresowe (perspektywiczne) i krótkookresowe (doraźne) oraz przyjęto dla nich odpowiednie sposoby postępowania gospodarczego.

Cele długookresowe wskazują między innymi na:

- a) zachowanie trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania poprzez:
 - optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej, wyrażonego w formie przyjętych wieków rębności,
 - dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych do realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych);
- b) zgodność składów gatunkowych drzewostanów z możliwościami produkcyjnymi siedlisk, wyrażonymi w formie przyjętych TD;
- c) planowanie gospodarki leśnej zgodnie z przepisami prawa;
- d) zapewnieniu pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu.

Określenie celów krótkookresowych polegało na:

- a) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych gospodarstw;
- b) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych drzewostanów z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanu;
- c) wskazaniu drzewostanów do przebudowy, których stan nie zapewniał osiągnięcia celów gospodarki leśnej;
- d) określeniu wskazań i wytycznych zmierzających do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, między innymi poprzez:
 - określenie zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu,
 - określenie zadań wynikających z programu ochrony przyrody,
 - określenie kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych.
- e) planowaniu zadań gospodarczych zgodnie z obowiązującymi zasadami hodowli lasu.

Przy tworzeniu Planu na każdym etapie rozważano stosowanie różnych wariantów alternatywnych, aby zapewnić realizację przyjętych celów zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, instrukcjami i wytycznymi.

Pierwszym etapem wariantowania były decyzje Komisji Założeń Planu, zwołanej w celu ustalenia wytycznych i ogólnych zasad prowadzenia terenowych prac urzędniowych.

Najważniejszymi ustaleniami były:

- podział na gospodarstwa, czyli jednostki regulacyjne, utworzone na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy (z uwzględnieniem wszystkich funkcji

pozostałych) a także przyjętych celów gospodarowania (z uwzględnieniem możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych);

- przyjęcie przeciętnych wieków rębności dla głównych gatunków drzew, wyznaczające przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania;
- przyjęcie sposobów zagospodarowania (określonych rodzajów rębni), typów drzewostanów (TD) o kierunku: gospodarczym (dla drzewostanów z dominującą funkcją produkcyjną) lub ochronnym (dla drzewostanów z dominującą funkcją ochronną, ekologiczną) oraz orientacyjnych składów gatunkowych upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu i kierunku TD;
- określenie kolejności kwalifikowania drzewostanów do przebudowy;
- przyjęcie średnich okresów odnowienia dla poszczególnych gospodarstw, który oznacza przewidywany okres od zainicjowania odnowienia drzewostanu użytkowanego rębnią złożoną do cięcia uprzątającego.

Ustalenia zapisane zostały w formie protokołu z KZP. Uzyskano również od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy uzgodnienia zakresu oraz stopnia szczegółowości sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu. Założenia do tworzonego projektu planu poddane zostały publicznej debacie. Umożliwiono zainteresowanym osobom, stowarzyszeniom, instytucjom reprezentującym lokalną społeczność oraz władzom samorządowym wniesienie swoich uwag i wniosków do wypracowanych założeń.

Kolejnym etapem, na którym rozważano różne alternatywne warianty, było sporządzenie wykazu projektowanych cięć rębnych wraz z mapą przeglądową cięć. Ostateczna wersja wykazu projektowanych cięć rębnych powstała w wyniku wielokrotnego korygowania sposobów realizacji użytkowania rębnego w poszczególnych gospodarstwach, a wraz z tym w poszczególnych drzewostanach. Przy określaniu lokalizacji planowanych cięć rębnych przestrzegano:

- wymogów ładu czasowego i przestrzennego;
- ograniczeń i nakazów prawnych wynikających z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany;
- zasad i wytycznych zawartych w aktach normalizacji wewnętrznej w Lasach Państwowych (np. odnośnie szerokości oraz powierzchni zrębów, nawrotów cięć, długości okresów odnowienia, itp.);
- wytycznych KZP.

Optymalne rozplanowanie cięć użytkowania zasobów drzewnych regulowane etatem pozyskania, jest pochodną potrzeb wynikających z celów hodowlanych i ochronnych i ma zapewnić ciągłość produkcji.

Wariantowanie Planu pod kątem wymagań ochrony środowiska przeprowadzone zostało podczas opracowywania Programu Ochrony Przyrody. W dokumencie tym zamieszczono zalecenia modyfikujące prowadzenie gospodarki leśnej w stosunku do obiektów objętych ochroną, przedstawiono metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków, jak również podano zalecenia mające na celu ochronę siedlisk przyrodniczych.

Wszystkie zalecenia uwzględniają wytyczne zawarte w zatwierdzonych planach zadań ochronnych (PZO) lub planach ochrony (PO).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy ustanowił plany ochrony: dla rezerwatu przyrody „Tarkowo” zarządzeniem nr 2/0210/2011 z dnia 05 grudnia 2011 roku oraz dla rezerwatu przyrody „Łażyn” zarządzeniem z dnia 05 grudnia 2011 roku. Określone w nim zadania ochronne zostały uwzględnione w projekcie PUL Nadleśnictwa Solec Kujawski. Wynikające z projektu Planu urządzenia lasu zadania, nie stoją w sprzeczności z zapisami ww. zarządzenia.

Na terenie i w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Solec Kujawski znajdują się 2 obszary chronionego krajobrazu (OChK): OChK Wydm Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej część wschodnia i zachodnia oraz OChK Łąki Nadnoteckie, dla których obowiązują uchwały Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego, odpowiednio: Uchwała nr IX/181/19 z dnia 02.09.2019 r. oraz Uchwała nr II/58/18 z dnia 17.12.2018r. Wynikające z projektu Planu urządzenia lasu zadania nie stoją w sprzeczności z zapisami ww. uchwał oraz zakazów dotyczących OChK zawartych w ustawie o ochronie przyrody.

Obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (OSO) - Dolina Dolnej Wisły (PLB040003), obejmujący 22,96 ha gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo Solec Kujawski, posiada PZO ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 05.06.2017r. Zapisy PZO za wykonanie których odpowiedzialne jest Nadleśnictwo Solec Kujawski, nie stoją w sprzeczności z zapisami projektu PUL.

Obszar specjalnej ochrony siedlisk Natura 2000 (SOO) – Solecka Dolina Wisły (PLH040003), występujący jedynie w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Solec Kujawski, posiada PZO ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 10.03.2014r. Zapisy PZO zostały uwzględnione w projekcie PUL oraz Programie Ochrony Przyrody i nie stoją w sprzeczności z zapisami projektu PUL.

Podczas opracowywania Prognozy wskazano elementy, które powinny ulec modyfikacji. Są to: dostosowanie TD do siedlisk przyrodniczych oraz sposoby ochrony stanowisk gatunków chronionych, do których należy między innymi określenie terminów wykonywania niektórych prac w odniesieniu do grup wydzieleń, dla których stwierdzono taką potrzebę (np. ochrona wokół miejsc gniazdowania gatunków strefowych, stanowiska cennych roślin itp.). W Programie Ochrony Przyrody wyszczególnione są chronione gatunki porostów, grzybów i roślin oraz wskazania, jakie należy przestrzegać w celu ich ochrony.

W związku z powyższym, należy stwierdzić, że przedstawiona wersja Planu zawiera optymalne, możliwe do zastosowania rozwiązania.

INFORMACJA w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

1) ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko.

W projekcie planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Solec Kujawski uwzględniono wszystkie ustalenia zawarte w przeprowadzonej prognozie oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko. Prognoza wykazała, że realizacja zadań ujętych w projekcie planu nie będzie oddziaływać znacząco negatywnie na środowisko oraz na przedmioty ochrony.

2) opinie właściwych organów, tj. opinie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy.

Przed rozpoczęciem prac nad projektem Planu uzgodniony został zakres oraz stopień szczegółowości „Prognozy oddziaływania na środowisko” projektu planu urządzenia lasu na lata 2022-2031 dla Nadleśnictwa Solec Kujawski. Uzgodnienie to dokonane zostało pismami:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, znak: WOP.411.20.2019.KD z dn. 06.12.2019 r.
- Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy, znak: NNZ.9022.1.584.2019 z dn. 29.11.2019 r.

Przed posiedzeniem NTG jakie miało miejsce 30.09.2021r., dokumentacja projektu PUL Nadleśnictwa Solec Kujawski została zamieszczona na stronie BIP RDLP w Toruniu w zakładce: „Plan urządzenia lasu”. Pismem z dnia 14.09.2021r. (zn.spr.: ZS.6004.6.10.2021) poinformowano o tym fakcie wszystkie strony zaproszone oraz biorące udział w posiedzeniu KZP (w dniu 24.09.2019r.), w tym: RDOŚ w Bydgoszczy, samorządy, uczelnie, lokalne organizacje i stowarzyszenia ekologiczno-przyrodnicze oraz główni i lokalni odbiorcy drewna. W piśmie poinformowano także o możliwości składania ewentualnych uwag i wniosków za pomocą poczty elektronicznej lub bezpośrednio na posiedzeniu NTG. Uwagi i wnioski zgłoszone przez uczestników NTG, w tym RDOŚ w Bydgoszczy oraz sposób ustosunkowania się do nich i końcowego uwzględnienia w projekcie PUL, zostały szczegółowo omówione w protokole z NTG.

Po zakończeniu prac nad projektem PUL uwzględniającym zaakceptowane na NTG uwagi, Regionalny Dyrektor Lasów Państwowych w Toruniu, pismem z dnia 09.12.2021r. (znak spr.: ZS.6003.6.2021) złożył do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy wniosek, o wydanie opinii do projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Solec Kujawski na lata 2022-2031. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy pismem z dnia 12.01.2022r. (znak: WOP.410.6.2021.MWK) pozytywnie zaopiniował przedmiotowy projekt stwierdzając, że nie będzie on znacząco negatywnie oddziaływał na środowisko i obszary chronione, w tym Natura 2000. Wskazał jednak na drobne braki i nieścisłości w opiniowanej dokumentacji dotyczące:

a) – braku szerszego omówienia oraz uzasadnienia zmian dotyczących ilości, stanu zachowania i powierzchni siedlisk przyrodniczych poza Naturą 2000, będących wynikiem przeprowadzonej ich weryfikacji oraz wskazania działań dla ewentualnego odtworzenia siedlisk przyrodniczych, które ubyły po weryfikacji

b) – uzupełnienia zapisu w POP o źródła danych, na podstawie których uznano obecność gatunków chronionych na terenie Nadleśnictwa Solec Kujawski

c) – nieprawidłowego omówienia w Prognozie oddziaływania, wpływu projektowanych w PUL wskazań na przedmioty ochrony w strefach ochrony gatunkowej ptaków

d) – potrzeby określenia minimalnej powierzchni pozostawianej biogrupy w wydzieleniach projektowanych do użytkowania rębego, w których zlokalizowane są płaty roślin chronionych oraz metod monitoringu ich przez pracowników Służby Leśnej

e) – braku w Prognozie wpływu zalesienia pastwiska o pow. 0,59 ha na środowisko

f) – braku uzasadnienia wpływu na środowisko przyrodnicze, potrzeby znacznego odmłodzenia drzewostanów, podyktowanego instrukcyjnym odstępstwem od stanu pożądanego średniego wieku drzewostanów oraz obniżenia wieku rębności dla sosny

g) – potrzeby rozszerzenia systemu kontroli i nadzoru funkcjonującego w PGL LP w zakresie kontroli oraz ilościowego i jakościowego określenia elementów środowiska przyrodniczego objętych monitoringiem

RDLP w Toruniu zgodnie z art. 55 ust.1 ustawy z dnia 3.10.2008r. ooś (Dz.U. z 2021 r. poz. 247) rozważyła powyższe uwagi i ustosunkowała się do nich w następujący sposób:

ad.a) – sporządzona w ramach umowy weryfikacja siedlisk przyrodniczych, była wykonana bez całkowitej inwentaryzacji fitosocjologicznej, niezbędnej do sporządzenia prawidłowej analizy zmian powierzchniowych, stanu zachowania siedlisk przyrodniczych oraz wskazania działań mających na celu odtworzenie siedlisk zniekształconych. Szczegółowe rozpoznanie fitosocjologiczne może być wykonane dodatkowo w drodze odrębnego zlecenia. Uznając zasadność takich prac, na końcu rozdziału 4.3 POP „Siedliska przyrodnicze Natura 2000” zostanie dopisana następująca informacja:

„W celu określenia szczegółowej lokalizacji, zasięgu oraz stanu zachowania siedlisk przyrodniczych na terenach poza siedliskowymi obszarami Natura 2000 a także analizy ich zmian, konieczne jest wykonanie dodatkowych prac fitosocjologicznych.”

ad.b) – ogólna informacja o źródłach danych o gatunkach chronionych jest zamieszczona na wstępie rozdziału 3.7 POP „Chronione i zagrożone gatunki roślin i zwierząt”.

ad.c) – wpływ oddziaływania zaplanowanych w PUL wskazań gospodarczych na gatunki chronionych ptaków w strefach ochrony gatunkowej, został opisany i przeanalizowany w rozdziale 4.1.4 „Oddziaływanie na zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione” w tabeli 27 Prognozy, razem z innymi gatunkami chronionymi.

ad.d) – wielkości minimalne pozostawianych biogrup na zrębach oraz metody monitoringu gatunków chronionych przez pracowników Służby Leśnej są określone w Instrukcji Ochrony Lasu, tom I rozdział 6. Generalnie takie wielkości biogrup zostały zaplanowane we wskazaniach gospodarczych dotyczących cięć rębnych. Wychodząc jednak naprzeciw oczekiwaniom, w części opisowej elaboratu pkt. 4.5 „Wytyczne w zakresie użytkowania rębne” oraz na końcu rozdziału 8,9 „Metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków” w POP, zamieszczona zostanie informacja o szczególnych warunkach wykonania planowanych zrębów, następującej treści:

„W ramach ochrony gatunkowej roślin zlokalizowanych w wydzieleniach, w których zaplanowano użytkowanie rębne, pozostawiane biogrupy drzewostanu macierzystego należy lokalizować w miejscu występowania gatunku chronionego oraz przyjęć jednolity sposób oznaczenia ich granic na czas wykonania cięcia. Wielkość pozostawionej biogrupy określoną we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego różnicą % grubizny do pozyskania należy traktować jako minimalną, możliwą do powiększenia w stopniu zapewniającym zachowanie stanowiska danego taksonu roślin chronionych.”

ad.e) – w projekcie PUL przewiduje się do zalesienia jedną pozycję na pow. 0,59 ha - Ps klasy V, stanowiące wąską enklawę pośród gruntów leśnych, częściowo pokrytą samosiewem brzoźowym. Ogólny wpływ tego zalesienia na poszczególne elementy środowiska, został przedstawiony w rozdziale 4.1.14 Prognozy „Zestawienie zbiorcze

przewidywanego oddziaływania Planu na środowisko” w tabeli 28. Sankcjonując uwagę, pod tabelą 28 Prognozy zamieszczona zostanie następująca informacja:

„Do zalesienia przewiduje się PsV o powierzchni 0,59 ha, stanowiące wąską enklawę pośród gruntów leśnych zalesionych, częściowo pokrytą samosiewem brzoźowym IIa klasy wieku. Ponieważ omawiany obszar nie jest objęty obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, warunkiem realizacji zadania będzie uzyskanie przez Nadleśnictwo Solec Kujawski decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.”

ad.f) – Nie ma dotąd jednoznacznych modeli, metod czy matematycznych formuł planowania i prowadzenia trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej. Dlatego w planowaniu urzędziowym pomocniczo wykorzystuje się uznane, sprawdzone i od dawna stosowane wskaźniki i metody regulacji zasobów drzewnych oraz pozyskania drewna, jako głównego narzędzia tej regulacji, uwzględniające warunki przyrodnicze, ekonomiczne i społeczne. Do podstawowych wskaźników, służących także analizie stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem pożądanego kierunku rozwoju należą: przeciętny wiek drzewostanów, średni wiek rębności gatunku panującego, podział na gospodarstwa oraz średni przyrost. Średni wiek rębności dla sosny został ustalony na posiedzeniu KZP oraz zatwierdzony na NTG. Ustalenie istniejących i poświadczonych relacji pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów a orientacyjnym średnim wiekiem rębności, oparte jest na doświadczeniach świadomie prowadzonej i ciągle rozwijanej od ponad stu lat gospodarki leśnej. Na tej podstawie określono, że przeciętny wiek drzewostanów zbliżony (w granicach +/- 5 lat) do połowy orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów jest najbardziej prawidłowy do którego należy dążyć, ponieważ zapewnia ciągłość lasu i jego użytkowania. W Nadleśnictwie Solec Kujawski przeciętny wiek drzewostanów jest wyższy od połowy średniego wieku rębności drzewostanów o 11 lat, wystąpiło więc odstępstwo od pożądanego stanu. Taki stan zasobów i stanu lasu oznacza, że aby nie pogłębiać istniejącego odstępstwa należy zwiększyć wielkość użytkowania rębego. Stan zasobów leśnych oraz kierunek ich rozwoju jest określany wg powyższych zasad całościowo dla wszystkich drzewostanów nadleśnictwa a nie dla poszczególnych drzewostanów, w związku z powyższym sporządzenie analizy wpływu na środowisko przyrodnicze zwiększenia użytkowania skutkującego „odmłodzeniem” drzewostanów nie jest możliwe. Wymierny skutek tak zaplanowanego rozmiaru użytkowania jest szczegółowo omówiony w rozdziale „Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego” Opisu ogólnego (elaboratu). Wynika z niego, że przy uwzględnieniu spodziewanego przyrostu bieżącego (tablicowego), średni wiek drzewostanów spadnie z 61 do 59 lat, średni zapas wzrośnie z 238 do 240m³/ha a zasobność zwiększy się o 19778 m³ grubizny brutto.

ad.g) – zdaniem RDLP w Toruniu nie ma obecnie możliwości rozszerzenia zakresu kontroli obowiązującej w PGL LP o monitorowanie zmian ilościowych i jakościowych elementach środowiska przyrodniczego takich jak: liczebność populacji chronionych gatunków zwierząt, rzeczywisty i potencjalny areał występowania chronionych gatunków roślin, stan zachowania i jakość siedlisk czy perspektywy zachowania gatunków o znaczeniu dla Wspólnoty i chronionych gatunków ptaków. Zapisy zawarte w Prognozie w rozdziale 10 są wystarczające i zgodne z zakresem monitoringu określonym w

obowiązującej Instrukcji Ochrony Lasu. Ponadto stan przyrody na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Solec Kujawski monitorowany jest corocznie i opisywany w sprawozdaniach sporządzanych przez pracowników terenowych nadleśnictwa zgodnie z pkt 2, część IV Instrukcji Ochrony Lasu. Przyjęta procedura monitorowania stanu przyrody jest zgodna z zasadami zrównoważonej gospodarki leśnej oraz kryteriami certyfikacji FSC. Coroczny audyt certyfikatu jest również elementem monitorowania stanu przyrody.

3) zgłoszone uwagi i wnioski

Do projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Solec Kujawski na lata 2022 – 2031 podczas jego opracowywania oraz w czasie konsultacji po zakończeniu prac, w wyznaczonych terminach (do 23.12.2021r.) wpłynęły wnioski od dwóch podmiotów: pana Mariusza Klawitera mieszkańca Prądocina – dalej Mariusz K. (email z dnia 29.03.2021r.) oraz Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy – dalej WSG (pismo z dnia 20.12.2021r znak: K.0717.2021.12.210).

Wszyscy wnioskodawcy zostali przez RDLP w Toruniu listownie powiadomieni o sposobie ustosunkowania się do ich uwag oraz uwzględnienia w projekcie PUL.

Uwagi i wnioski Mariusza K. dotyczyły:

Prośby o włączenie do listy osób chętnych do wzięcia udziału w konsultacjach społecznych dotyczących projektu PUL

Uwagi i wnioski WSG dotyczyły:

a) zwrócenia większej uwagi na szeroko rozumianą funkcję społeczną lasu, szczególnie w aspekcie turystyki, rekreacji i edukacji ekologicznej poprzez wpisanie w PUL i POP zapisu dotyczącego:

- działań umożliwiających realizację rozwoju turystyki i rekreacji odpowiedzialnej i dostępnej dla szerokich grup społecznych z uwzględnieniem wieku, niepełnosprawności czy stanu zdrowia
- potrzeb prowadzenia działalności badawczej ukierunkowanej na naukowe potwierdzenie rzeczywistych potrzeb społecznych w zakresie turystyki i rekreacji
- wykorzystania w turystycznym zagospodarowaniu lasu istotnych dla społeczności lokalnych zasobów dziedzictwa kulturowego
- konieczności zwiększenia roli komunikacji ze społecznością lokalną

b) instalowania w terenie w postaci tablic, map, zdjęć czy obelisków informacji z zakresu historii i kultury lokalnej,

Wszystkie uwagi zdaniem RDLP wymagały jedynie wyjaśnienia oraz uzupełnienia w części opisowej opisu ogólnego (elaboratu), POP i/lub POOŚ niektórych informacji, między innymi o uwarunkowaniach i sposobie wykonywania zaplanowanych w projekcie PUL wskazań gospodarczych – zwłaszcza z zakresu użytkowania rębnego, bez konieczności zmiany ustalonych na NTG danych ilościowych dla poszczególnych zadań gospodarczych.

RDLP w Toruniu zgodnie z art. 55 ust.1 ustawy z dnia 3.10.2008r. ooś (Dz.U. z 2021 r. poz. 247) rozważyła powyższe uwagi i ustosunkowała się do nich w następujący sposób:

Do uwag i wniosków Mariusza K.:

Pismem z dnia 13.04.2021r. (znak spr.: ZS.6004.6.2.2021) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Toruniu poinformowała pana Mariusza K., że każda osoba, która chce uczestniczyć w konsultacjach może to uczynić. Nie trzeba zwracać się z wnioskiem o włączenie do konsultacji. Możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu w sprawie sporządzenia projektu PUL dla nadleśnictwa wynika bezpośrednio z ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku (Dz.U. z 2020 r. poz.283) a szczegółowo sposób i zakres jego wykonania określa § 125 pkt.2, ppkt. 8, instrukcji urządzania lasu część I. Poinformowano również, że kolejnym etapem konsultacji będzie posiedzenie NTG i wyłożenie do publicznego wglądu projektu PUL.

Do uwag i wniosków WSG:

Turystyczne zagospodarowanie lasu nie jest głównym celem planowania urządzeniowego, ale razem z pozostałymi elementami szeroko rozumianej społecznej funkcji lasu jest uwzględniane i brane pod uwagę przy projektowaniu szczegółowych zadań w zakresie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. Zatem zakres opracowania projektu PUL nie obejmuje szczegółowe planowanie zagospodarowania turystycznego (w tym badań naukowych) tylko wykorzystuje i opiera się na istniejących i projektowanych elementach lokalnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturowej, zasobach dziedzictwa kulturowego oraz celach i kierunkach ich rozwoju określonych w porozumieniu z terytorialnie właściwymi organami samorządowymi do spraw zagospodarowania przestrzennego, turystyki i wypoczynku oraz organizacjami i stowarzyszeniami zainteresowanymi tą problematyką. Zakres ten jest określany na początku prac nad projektem PUL jeszcze przed wyłonieniem jego wykonawcy, czyli na etapie Komisji Projektu Planu (KZP). Gdyby uwagi i wnioski WSG skąd inąd bardzo cenne były na tym etapie przedstawione, mogłyby być w znacznie szerszym zakresie wykorzystane przez wykonawcę projektu PUL. Wychodząc przynajmniej częściowo naprzeciw oczekiwaniom, w części opisowej elaboratu dotyczącej użytkowania rębne zamieszczona zostanie informacja o uwarunkowaniach oraz wynikającej z Zasad Hodowli Lasu możliwości zmiany przez nadleśniczego zaplanowanego rodzaju i formy rębni, wielkości pozyskania lub w przypadku zaistnienia w trakcie realizacji PUL ważnych, udokumentowanych przesłanek, zaniechania użytkowania rębne. Przedstawione przez Wnioskodawcę rozwiązania dotyczące zagospodarowania lub weryfikacji urządzeń o charakterze kulturowo-historycznym, rekreacyjnym czy turystycznym, wzbogacone o cenne informacje na temat lokalnych obiektów i obszarów, mogą być realizowane przez nadleśnictwo w miarę potrzeb i możliwości również w czasie realizacji PUL, bez potrzeby ich zapisywania w planie urządzania lasu. Lasy Państwowe są otwarte na wszelkie propozycje współpracy a w zakresie prowadzonej gospodarki leśnej na uwzględnienie merytorycznych i rzeczowych oczekiwań społecznych w zakresie ochrony zasobów przyrody. Dodatkowo na spotkaniu, które z inicjatywy nadleśniczego Nadleśnictwa Solec Kujawski odbyło się dnia 30.08.2021r. z zainteresowanymi turystycznym zagospodarowaniem lasu stronami, została podjęta inicjatywa sporządzenia odrębnym trybem opracowania turystycznego zagospodarowania całej Puszczy Bydgoskiej, obejmującego Nadleśnictwa: Bydgoszcz, Solec Kujawski, Cierpiszewo i Gniewkowo. Na etapie jego sporządzania będzie możliwość szerokiego wykorzystania aktualnie wniesionych wniosków oraz posiadanej wiedzy omawianym tu aspekcie.

4) wyniki postępowania dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko nie zostało przeprowadzone, gdyż nie było takiej konieczności.

5) propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień planu urządzenia lasu.

Czynności gospodarcze ujęte w projekcie planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Solec Kujawski oraz sposób i terminy ich realizacji nie spowodują pogorszenia stanu chronionych gatunków i siedlisk.

Monitorowanie zadań określonych w decyzji Ministra właściwego do spraw środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu, wykonywane będzie przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu.

Monitoring zgodnie z „Prognozą oddziaływania....” obejmować będzie:

- powierzchnię lasów według pełnionej funkcji,
- powierzchnię lasów według kategorii użytkowania,
- pozyskanie drewna według sposobu zagospodarowania w wymiarze powierzchniowym i miąższościowym,
- powierzchnię pielęgnowania lasu według kategorii zabiegu,
- powierzchnię lasów według rzeczywistych składów gatunkowych
- powierzchnię odnowień i zalesień oraz ich zgodność z siedliskiem
- powierzchnię siedlisk przyrodniczych według kategorii stopnia zachowania
- sporządzane przez leśniczych szkice zabiegów rębnych uwzględniające występowanie obiektów chronionych

Obiektywną ocenę realizacji PUL zapewnić może także monitoring wskaźników:

- powierzchni lasów według rzeczywistych składników gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w obszarach Natura 2000
- wykonania zadań określonych decyzją Ministra właściwego ds. środowiska w sprawie zatwierdzenia PUL, w tym dla obszaru Natura 2000, w wymiarze powierzchniowym
- wykonania zleconych na podstawie art. 54 ustawy o lasach zadań z zakresu ochrony przyrody w obszarze natura 2000 w okresie realizacji PUL

Monitorowanie wykonywane będzie poprzez kontrole okresowe (minimum jedna w okresie obowiązywania planu) oraz kontrole bieżące dotyczące realizacji poszczególnych zadań przeprowadzane zgodnie z metodyką ustaloną przez dyrektora RDLP. Kontrole okresowe wykonywane są przez Mazurski Region Inspekcijny z siedzibą w Toruniu oraz wydziały merytoryczne, które wykonują kontrole problemowe i kontrole bieżące w zakresie swojego działania. Jedną z kontroli problemowych, która jest wykonywana w ostatnim roku obowiązywania planu urządzenia lasu jest kontrola w zakresie „Realizacji zadań planu urządzenia lasu”. Również kadra kierownicza nadleśnictwa kontroluje realizację zadań planu urządzenia lasu w każdym leśnictwie.

Monitoring form ochrony przyrody oraz chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów wykonywany będzie zgodnie z Instrukcją ochrony lasu a więc poprzez coroczny przegląd tych obiektów przez leśniczego wraz z pracownikiem biura nadleśnictwa zakończony spisaniem notatki służbowej.

W ramach przeprowadzanych wszystkich kontroli zwraca się szczególną uwagę na:

- sposób wykonania cięć w użytkowaniu rębnym w odniesieniu do propozycji zawartych w Planie (np. pozostawienie pasów ochronnych, ekotonów, biogrup),

- okres wykonania zabiegów związanych z użytkowaniem rębnym i przedrębnym w drzewostanach, co do których podano w Prognozie zalecane terminy zabiegów,
- wykonanie planów gospodarczych z zakresu hodowli lasu (odnowienia i zalesienia), dotyczących głównie ustalenia składów gatunkowych upraw, w tym na siedliskach przyrodniczych.

Głównym elementem monitoringu skutków realizacji planu urządzenia lasu jest następna rewizja PUL, w której przeprowadza się analizę gospodarki przeszłej, sporządza się aktualizację programu ochrony przyrody oraz przeprowadza się Strategiczną Ocenę Oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko.

UZASADNIENIE

dla projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Solec Kujawski na lata 2022-2031 zawierające informacje zgodnie z **Art. 42 ust. 2** Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021r. poz. 247)

INFORMACJA o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Zarządzeniem nr 55 DGLP z dnia 21.11.2011 r. w sprawie Instrukcji Urządzania Lasu, dostosowane zostały do zapisów ww. Ustawy o udostępnianiu informacji, dotychczasowe przepisy dotyczące przebiegu konsultacji społecznych oraz udziału społeczeństwa w postępowaniu w sprawie sporządzenia projektu planu urządzenia lasu.

Informację o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Solec Kujawski, terminie zwołania KZP, możliwości udziału społeczeństwa w jej obradach oraz możliwości zapoznania się z projektem założeń do planu, umieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej RDLP w Toruniu (w dniu 21.08.2019r.) oraz w ogłoszeniu w prasie – „Nasz Dziennik” (cały nakład gazety) w dniu 21.08.2019r.

Zakres oraz stopień szczegółowości „Prognozy oddziaływania na środowisko” projektu planu urządzenia lasu na lata 2022-2031 dla Nadleśnictwa Solec Kujawski uzgodniony został na wniosek dyrektora RDLP w Toruniu znak: ZS.6003.20.2019 z dnia 21.11.2019r. pismami:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy znak: WOP.411.20.2019.KD z dnia 06.12.2019 r
- Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy znak: NNZ.9022.1.584.2019 z dnia 29.11.2019 r.

W dniu 24.09.2019r. odbyło się posiedzenie Komisji Założeń Planu, na którym opracowano założenia do tworzonego projektu planu w postaci protokołu z KZP. Informację o możliwości zapoznania się z założeniami umieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej RDLP w Toruniu oraz w ogłoszeniu w prasie – „Nasz Dziennik” (cały nakład gazety) w dniu 21 listopada 2019r. Z założeniami (protokół z KZP oraz uzgodnienia z RDOŚ i z PWIS) można było się zapoznać w siedzibie i na stronie BIP RDLP oraz siedzibie nadleśnictwa w okresie 23 dni od ukazania się ogłoszenia. W okresie tym nie wpłynęły żadne wnioski ani uwagi.

Umowa na sporządzenie projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Solec Kujawski została podpisana w dniu 04.05.2020 r.

Po przeprowadzeniu przez wykonawcę prac terenowych, wykonaniu w ramach prac kameralnych odpowiednich zestawień zbiorczych danych inwentaryzacyjnych wraz z mapami przeglądowymi, wykonaniu Programu Ochrony Przyrody oraz Prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko, Dyrektor RDLP w Toruniu zwołał na dzień 30 września 2021 r. Naradę Techniczno – Gospodarczą. Przed posiedzeniem NTG dokumentacja projektu PUL Nadleśnictwa Solec Kujawski została zamieszczona na stronie BIP RDLP w Toruniu w zakładce: „Plan urządzenia lasu” o czym poinformowano pismem z dnia 14.09.2021r. (zn. spr.: ZS.6004.6.10.2021) wszystkie strony zaproszone na NTG.

W okresie od ogłoszenia o przystąpieniu do opracowania projektu PUL dla Nadleśnictwa Solec Kujawski do zwołania Narady Techniczno-Gospodarczej, wpłynął jeden

wniosek w sprawie opracowania projektu planu. Sposób jego uwzględnienia został szczegółowo omówiony na stronach 8-9 niniejszego podsumowania.

Uwagi i wnioski zgłoszone przez uczestników NTG, w tym RDOŚ w Bydgoszcy oraz sposób ustosunkowania się do nich i końcowego uwzględnienia w projekcie PUL, zostały szczegółowo omówione w protokole z NTG. Wykonawca prac w ostatecznej wersji opracowanego projektu planu urządzenia lasu uwzględnił wszystkie ustalenia Narady Techniczno – Gospodarczej.

W dniu 30 listopada 2021r. na stronie BIP RDLP w Toruniu ukazała się informacja o możliwości zapoznania się i wniesienia uwag do projektu planu urządzenia lasu. Udostępnione zostały do pobrania pliki z projektem planu urządzenia lasu: Opis ogólny - projekt, Program Ochrony Przyrody, Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu oraz mapy przeglądowe cięć rębnych i walorów przyrodniczo-kulturowych. Równocześnie w dniu 01.12.2021r. ukazało się ogłoszenie w dzienniku – „Nasz Dziennik” (cały nakład gazety) tej samej treści. Umożliwiono każdej zainteresowanej osobie wniesienie uwag i wniosków do projektu planu w formie pisemnej lub elektronicznej.

W wyznaczonym w ogłoszeniach terminie wpłynął jeden wniosek w formie pisemnej z uwagami lub opiniami dotyczącymi wyłożonego projektu planu urządzenia lasu od: Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszcy (pismo z dnia 20.12.2021r znak: K.0717.2021.12.210).

Powyższe uwagi i wnioski oraz sposób ich uwzględnienia został szczegółowo omówiony na stronach 8 i 9 niniejszego podsumowania.

W dniu 09 grudnia 2021r. pismem znak spr.: ZS.6003.6.2021, przekazano do RDOŚ w Bydgoszcy celem zaopiniowania, projekt planu urządzenia lasu wraz z prognozą oddziaływania tego planu na środowisko.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszcy pismem z dnia 12 stycznia 2022r. znak spr.: WOP.410.6.2021.MWK, pozytywnie zaopiniował projekt planu urządzenia lasu stwierdzając, że nie będzie on znacząco negatywnie oddziaływał na środowisko oraz przedstawił kilka drobnych uwag do projektu planu.

Zgodnie z art. 55 ust.1 ustawy z dnia 03.11.2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, odniesiono się do uwag zawartych w opinii RDOŚ do projektu planu. Uwagi oraz sposób ich uwzględnienia został szczegółowo mówiony na stronach 5-8 niniejszego podsumowania.

Sporządził:

Janusz Nosowicz

Zatwierdził:

Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Toruniu

Bartosz Pewniak